

Izhaja vsaki dan.
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 8. zvečer. — Cene oglasov 16 st. na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Ptošno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Ruske vojne ladije na potovanju

MALAGA 8. Ruski križar „Isurum“ se je usidral v tukajšnjem pristanišču ter vzel vodo za pomožno eskadro, ki ga pričakuje na odprtem morju.

Od ruske vztočne armade

LONDON 8. »Reuter biro« poroča preko Singkinga iz glavnega stana ruske vztočne armade: Težko topništvo strelja dan na dan s Putilovega hriba z Linšapu, vendar ni prišlo od zadnjih bojov generala Renenkaampa do novih spopadov. Dobrovoljci prodirajo po noči proti sovražni črti ter razstreljavajo hiše, ki so jih zasedli Japonci. Ta podjetja so seveda zelo nevarna, toda vzemirjajo zelo sovražnika.

V bojih z generalom Renenkaampom so bili Japonci v znatni manjšini. Zguba Rusov so neznatne. Isti so uplenili množino topov ter so vjeli približno 100 Japoncev, ki so bili slabo oblečeni ter so trpeli mraz.

V zadnjih bojih so Japonci pustili proti svojemu navadi številne mrlične na bojišču.

Ruska armada porabi na dan 320 tisoč pudov živila za armado in konje. Najbrž bo reka Hunho tekom enega tedna zamrznila, tako da bo možno z vozovi preko nje.

Ledolom »Jermak«

KIEL 8. Ruski ledolom »Jermak« je popravljen ter je danes zjutraj odplul iz tukajšnjega pristanišča.

Boji okolo Port Arturja.

TOKIO 8. Cesarski glavni stan javlja, da je bil izid večeršnjega obstreljevanja ruskih ladij s topovi velikega kalibra, ki se izvajajo v portarturskem pristanišču, izvrsten. Opazilo se je, da je mnogo strelav zadelo ladije »Paresvjete«, »Pobjeda« in »Palada«. »Paresvjete« je ob 3. in pol uri prišel goreti. »Pobjeda« se je nagnila.

Brzobjavne vesti.

Potovanje kralja Alfonza v Pariz.

PARIZ 8. Govori se, da je sedaj končno določeno, da pride španski kralj Alfonso meseca aprila bodočega leta v Pariz. Kralj se pa naravnost iz Pariza povrne zopet v Madrid, ter se ne poda, kakor se je prvotno govorilo, od tukaj v London.

Telefonska zveza Dunaj-Opatija.

DUNAJ 8. Tukajšnja trgovinska zbornica je predložila ministerstvu za notranje stvari petičijo, v kateri se zahteva, da naj se kar najhitreje možno ustanovi direktna telefonska zveza med Dunajem in Opatijo.

Poslanec Syveton.

PARIZ 8. Poslanec Syveton se je zadužil valed razlita plina.

Učiteljski konvikt v Ljubljani.

In če na več mi, imeli bomo naši otroci in znanerci za lombo v »Učiteljskem konviktu«, ki bo sezidan na naših prilrankih, takorek: na krvavo prislutenih in od lažnih ust pritrzan h krajevarji.

Zato pa mora vse učiteljstvo na delo, in sicer nemudoma! Po vseh slovenskih kronovinah je treba razviti živahno agitacijo v prid »Učiteljskemu konviktu«. Zastaviti moramo »so sile, da nabere vsaka kronovina v naslednjem desetletju po 20.000 K., in prizadevati si moramo, da dobimo v tem času od svojih prijateljev tudi 20.000 K. Koncem drugega desetletja bi imeli na ta način sedanjih 20.000 K. potem novih kranjskih 20.000 K., štajerskih 20.000 K., primorskih 20.000 K. in prijateljskih 20.000 K., t. j. skupaj 100.000 K. kapitala in še obrati.

Kako pridemo do tega?

»Učiteljski konvikt« ima svojo krajevarsko podružnico. Z dotičnimi knjižnicami mora učiteljstvo med ljudi! Če nam knjižnice plesnijo doma, nam ne bo s tem nič pomagano.

— Vsako učiteljsko društvo mora pristopiti k »Učiteljskemu konviktu« kakor pokrovitelj z 200 K. Vsako učiteljsko društvo mora prirediti vsaj enkrat v letu koncert v prid »Učiteljskemu konviktu«. — Potrkati je treba pri občinah, raznih društvih in korporacijah, pri posojilnicah in hranilnicah, da prispejajo na pomoč.

— Nadalje bi moral biti pravi društveni člen vsak učitelj in vsaka učiteljica ter v ta namen plačati na leto 2 K. Če bi se zgodilo tako to, bi imeli vsako leto rad 2000 K. gotovega dohodka.

— Goriško in štajersko deželno učiteljsko društvo se mora obrniti z dobro utemeljenimi prošnjami na deželni zbor, da dovoli v ta namen večji prispevek. Odbor »Učiteljskega konvikta« mora stopiti s takimi prošnjami pred občinski svet ljubljanski, pred deželni zbor kranjski in tudi pred »Kranjsko hranilnico«. — Vsaki učitelj in vsaka učiteljica se mora poslužiti edino in samo »Gospodarskega programa«.

Toda »Gospodarski program« je treba razširiti tudi izven Ljubljane po drugih kranjskih mestih (n. pr. Kranj, Škofja Loka, Radovljica, Kamnik, Postojna, Idrija, Vipava, Novo mesto, Črnomelj, Metlika, Litija itd.).

— Koder daje dobiček učiteljstvo iz kraja in okolice, in »Gospodarski program« naj ustanove tudi za Štajersko (n. pr. Celje, Maribor, Brežice, Ptuj, Ljutomer, Rogatec itd.) in za Primorsko (n. pr. Gorica, Trst, Divača, Ajdovščina itd.) Učiteljstvo pa sme naročati in kupovati samo pri tistih tržkah, ki so vpisane v »Gospodarski program«.

O »Hranilnici in posojilnici Učiteljskega konvikta« in o nje pomenu za »Učiteljski konvikt« smo govorili zadajšč na tem mestu. — Odbor pripravlja tudi efektivno literijo, in dobiti bo še druge vire dohodkov.

Društveni odbor se je tudi odločil, da razpošlje znanim prijateljem učiteljstva in šolstva tako-le prošnjo:

tem svetem hramu, prisezimo si zvestobo, sklenimo »ligo« za pravo in pravico, vi poštenjaki izmed Save in Drave, vi junaki od kršnega morja, a tudi vi ljudje od Tise in Donave, v katerih se sicer pretaka druga kri, ali ki umejete, kaj je krivica. Iz te tmine naj sine luč, iz te noči naj napoči dan!

Plemiči so skočili po koncu, a plamenček je zadrhtel kakor od strahu. V krog pa je stopil človek velike glave, dolge brade pod črnim plaščem, na katerem se je belel podolgast križ, Ivan Paližna, prizor vranski.

— Pogajati se? Ne! je mahnil z roko. Oj, kako lahkoverni smo! Tepejo te, a ti jih poljubljajš. Spoznal si v dušo Gorjanskega, a pogajaj se z njim! Je li modri državnik Ludovika postal date Jeliseve, ter se udal vodilu Gorjanskega?

— Miru treba tej zemlji, je odgovoril škof, vsaka brazda nam je razruvana od meča, prežeta krvjo. Trkaj na koče, vprašuj, je-li biva sreča v njih? Povedo ti, da so pač njihovi pradedje čuli o tej neznani ženski. Ali

zverjad, naj nam ugrabijo dedščino našo — da, poslali so na nas Ladislava Lučence, besnega bojevnika! Ali še smo ljudje, še smo na dedščini, niso pa prijeli Gričani, a bojevniki od Lučence ne sme do naše meje, ker se nas boje, ker jim Benečani odrekaajo pomoč, po kateri zastoj kliče Gorjanski. Zovejo nas, naj na spomlad pridemo v Ptuj, da se pomirimo in Marija da hoče potrditi pravične želje, ker se nas boje. Dobro je, pomirimo se, močni smo. Ne navdaja me mnogo nade, ali pogajajmo se. Živo besedo razodenimo resnico. Velika je moč božja, ona jim more razsvetliti pamet, morda jih omeheča. Saj mi ne zahtevamo krvi, iz katere ni niklar vsklila dobrote. Pojmo v Ptuj, povejmo, kar nam je na srcu. Ali bodimo zločini. Naj nikogar ne trga iz našega kroga milost mogočnikov, da se naša trda zveza ne bi mrvila in drobila. Ne bodimo mehka zemlja, iz kakoršnje moreš delati vsako podobnost, ampak trd kamen, ki ga kladivo ne more razbiti. Pozval sem vas semkaj. Sredi gluhe noči, v

P. n.!

Poznamo Vas, da ste prijatelj šolstva in učiteljstva. To nam daje pogum, da se obračamo do Vašega blagorodja s ponižno prošnjo.

Znamo je Vašemu blagorodju, da se ljudski učitelji hudo borimo za vzkandani kruh. Z malo plačo, ki jo dobiva učitelj, komaj samee izhaja, ne pa učitelj z družino. In vendar je njegova dolžnost, da vzgoja svojo daco stanu primerac. Zbog nizke plače mu je nemogoče pošiljati svoje otroke v mesto v srednjo šolo. Če je pa že učitelj oče v taki stiski, pač ni treba povdarjati, kake reve so v tem oziru šele učiteljske vdove in učiteljske sirote.

Po geslu: »Pomagaj si sam in pomore ti Bog« smo učitelji leta 1894. ustanovili »Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani«, katerega namen je, zgraditi v Ljubljani poslopje za zavod, v katerem bo skrbjeno za učiteljske otroke in sirote, da bi se pripravljali za življenje ter bili za svojih študij preskrbljeni kakor v uravnane očetovem domu.

V desetih letih smo nabrali 20.000 K. zgradbenega kapitala, ki smo ga zložili večinoma učitelji sami. Potreba učiteljskega konvikta postaja dan za dnevom večja in nujnejša. Iz lastne noči pa ne pridemo učitelji še kmalu do zaželenega cilja, če ne dobimo podpore in pomoči pri šolskih in učiteljskih prijateljih. Upamo pa, da bomo uslišani ter da nas bo narod, ki nam izroča in zaupa svoj najdražji zaklad: svojo daco — iz hvaležnosti draga volje podpiral na tem podjetju, ki ima edino skrbeti za učiteljske otroke in sirote.

Z czirom na blegi namen se usojamo tudi Vaše blagorodje ponižno prositi denarne podpore ter se blagovolite v ta namen poslužiti priložene položnice. Vsak, tudi najmanjši dar, vsprejememo z največjo hvaležnostjo.

»Kamen do kamena palača.«

Preverjeni smo, da ne ostane ta prošnja glas vpjočega v puščavi. Nekateri naši prijatelji, ki so že prejeli to prošnjo, so se tudi že odzvali z znatnimi zneski. Pričakujemo, da se jih odzove še mnogo.

Da bo vedel društveni odbor, komu je poslati tu priobčeno prošnjo, naj nemudoma naznani vsak šolski voditelj, ali kdorkoli izmed naših tovarišev in tovarišice društvenemu blagajniku Jakobu Dimniku iz svojega kraja naslove šolskih prijateljev, o katerih je pričakovati, da bodo kaj darovali za »Učiteljski konvikt«.

Končujemo s Simonom Gregorčičem:

Le vkup, le vkup kamaarji zdaj, na delo vsi zidarji zdaj, ime si proslavite, dom skupni nam zgradite!

Odbor »Učiteljskega konvikta«.

(Zvršetek.)

Rusko-japonska vojna.

Trst, 8. decembra 1904.

Vojni načrt obeh nasprotnikov.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

(Dalje.)

Načrt Kuropatkinov je bil:

za defenzivo:

1) da po oboroženju in zasedenju Port Arturja in Vladivostoka, potem s četami zbranimi s prva v vztočni Aziji — kaeih 50 do 80 tisoč mož —, in slednjič s tamošnje flote varuje lastno razvrščenje čet skozi eno leto.

A po razvrščenju vojske in brodogva

za ofenzivo:

2) da sovražno vojsko, udršo v Mandžurijo, odreže in zajame. To pa tako:

a) da z baltiško floto pretrga zvezo med Japonsko in poluotokom Kvantung: Inčau, Daljni-Takušan;

b) z zavijtem vztočnega krila proti Koreji;

c) da v gornji namen prisili sovražnika, da težišča svojim operacijam ne zavzame preko Vladivostoka, marveč preko Port Arturja, v notranjem velikega strateškega razpotja Vladivostok-Port Artur-Harbin, torej v najdaljši operacijski smeri;

d) da uničuje sovražne moči na morju;

e) da izvede ofenzivo proti Japonski (Tokio) sami z izkrcanjem čet pri Sansebo-Nagasaki; in da si po stritju vseh japonskih sil izsili vsaj za eno stoletje zagotovljen mir s tem;

f) da Japonska odstopi Rusiji otok Kinšiu s tamošnjima vojnama pristaniščema Nagasaki in Sansebo vred, potem otoke v Korejski cesti, in pristanišče v Kako.

(Pride še.)

Kupčija, ki je bila postala nekaj časa sem nekaj sumljiva, mlačna, je zopet nekoliko živela. Fabrikacija tendencioznih, pretiranih ali celo direktno izmišljenih vesti o vseh Japoncev pred Port Arturjem — ali samo tu, ker gori v Mandžuriji jim je, kakor se zdi, popolnoma sapo zaprlo — je zopet začela. Serija najnovejših japonskih »vspehov« se je začela z zavzetjem tako imenovanega »griča 203 m.« Vesti o tem dogodku je že analiziral naš strokovnjaški sodnik in je dokazal, da je pomen tega dogodka za napredek oblegovanja blizu ničle. Mi pa naj označimo tu kakor globo slepo mamljenje nevednega občinstva vse tiste vesti, ki so trdile, kako so Rusi poskusili, da bi si zopet osvojili ta grič, a kako da so s tem poskusom, ki jih je stal nad 3000 mož, temeljito ponesrečili. Kdor ima le mrvico pojma o trdnjavijski vojni, ve, da te vesti pomenjajo goli neznisel. Naloga posadke je, da ne pušča oblegovalcem nikdar miru, da jih neprestano vznemirja in s tem slabi in utruja. To se imenuje aktivna obramba. Le

ne sovraži danes brat brata, sin očeta, ali ne trohni stara krepka kri v novih žilah radi večnega prepiranja? Ali se ljudje spominjajo, kaj je Bog, so-li vešala kedaj prazna, brez razbojniških glav? Narod je podivjal, plevel davi pšenico. Miru treba. Jaz nisem lahke vere, ne gojim velikih nad, ker poznam Gorjanskega. Ali pogajati se hočem, ker smo, vidite, močni, a močni tudi ostanemo, ako bomo zločini. Tu stojimo pred licem božjim, na svetem mestu. Ne bi vas bil pozval semkaj na krvavo delo pred skrinjo miru božjega, ampak na možko odločitev. Imenuješ me dete, Paližna, brat, ker ti si v soju primorskega solca tudi v zrelih letih ostal gorak mladenič. Ali junaštvo postaja najmočnejše po razsodnosti. Skušajmo doseči mir; čim pa uveni zadoja nada, iztržemo kraljevski pečat iz rok Gorjanskega — in tedaj pomozi nam Bog! Bojevniki božji! Jaz pravim: mir z vami! Mir z narodom!

(Pride še.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C.—č.

VII.

Mi, katerih pleme ima globoki koren v tej zemlji, mi plemiči hrvatski, mi katerih čast povišuje sveta mati cerkev, mi nismo nič! Ali smo — zločinci! Kaj me gledate, čemu se čudite? Evo vam tu tajno pismo! Pisal je je pred štirimi meseci z Jelisevino roko Gorjanski — pisal Gričanom. Tu stoji Leko-ković, tu stojiš ti Saše in tvoj brat, tu stoji Paližna, tu stoji moj brat, tu stojim jaz. Izdajice smo, pravijo, ker smo ljudje; puntarji smo, pravijo, ker smo se dogovorili. Naj nas love kakor razbojnike, naj nas bijejo kakor

takov maneuver so morda izveli Rusi proti »griču 203 m.« Da bi pa oni tako krvaveli za tako malopomembno pozicijo, to je jedno- stavno izključeno. — Da bi bili voditelji obrambe, katerim mora biti vendar vrhno in kardinalno pravilo: ekonomija s človeškim materialom, za tako pozicijo žrtvovali kar 3000 mož, torej morda petino vse posadke, tega ne bo verjel noben vojak.

Take nerszmerne velike žrtve bi imele smisla morda le v slučaju, ako bi bil položaj trdnjave skrajno obupen. Ali to ne, ker — se bliža baltiška flota. Denimo tudi, da bodo Japonci odslj res napredovali, vendar ni misliti, da bi napredovali tako, da bi si o pravem času prisvojili vso trdnjavo. Za to je prepozno. Za tako velikansko nalogo nimajo več ni potrebnega časa, ni zadostno v to sposobnega vojaštva. Pomislimo le, da veli- kemu delu dobre oblegovalne vojske, kolikor so jo Japonci res imeli pred Port Arturjem, že trohnijski kosti. Kar prihaja v nadomestilo, je material druge in tretje vrste.

V isto kategorijo poročil, ki si jih razni korespondenti sesajo iz prstov, spadajo tudi današnje vesti, o ruskem brodogradu v Port Arturju. Poročevalci vedo natančno, koliko in katere ruske ladije so »uničene« in po- znajo tudi natančno način in mero poškodb. To pa je neverjetno. Japonci si lahko dom- nevajo, da so z obstreljevanjem poškodovali rusko brodograd, ali tega ne morejo vedeti, kakove mere so ta poškodovanja. Sicer pa stoji dejstvo, da so japoniška poročila že parkrat »popolnoma uničila« rusko brodogra- do, z bog česar se more sedaj jako čudno dozde- vati, kako so mogli že uničeno brodograd sedaj zopet »silno poškodovati«! Vidimo torej tudi to, da se ti vestni korespondenti sproti ne spominjajo več, kaj so malo poprej poročali, ali pa smatrajo čitatelje za same tepce!

Naši akademiki in vseučiliščno vprašanje.

Pravim zadovoljstvom beležimo, da se je slovensko visokošolsko dijaštvo postavilo na pravilno stališče v presojanju razpolože- nja Italijanov nasproti Slovanom in da je naše dijaštvo na Dunaju z odločnim nasto- pom nekako saniralo pogrsko, ki se je bila storila z nepremišljenim demonstrativnim iz- javljanjem simpatij na italijansko adresno.

Naših akademikov na Dunaju zasluga je, da je prišlo med slovenskim dijaštvom do demonstracij v prilog njim, ki zbog svojega dopostpanja nasproti nam nimajo ni najmanjše pravice do taeih simpatij.

Stališče naših akademikov je precizirano v zdajšji številki »Omladine« v uvodnem članku.

V uvodu članka je rečeno:

»Prav zanimivo za one, ki se navdušu- jejo za mogočo slog med Slovani in Itali- jani, bi bilo, natančno slediti ulogi, ki jo igrajo Italijani v avstrijski politiki. Nava- dno se jim v naši državi godi dobro; redno jih torej najdete v nemški in vladni družbi. Komaj pa jim kaj malega ni prav in jih nekje pri- tisnejo, že čujemo glasove o slovensko- italijanski zvezi. Za našo bol in nesrečo se nikdar niso zmenili. Naj pa le pretepo nekje par iredentistov, že hiti slo- vanski Samariitan ponujat svojo pomoč. Zna- čilno za nas je, da se vselej mi ponujamo; oni pa šele, kadar nikjer več ni vrtic iz stiske, dobrohotno prikrmijo k tiradam o Keltih in Slovanih.

Kdor le malo umeva pomen Primorja za Slovence in Slované in ve, da te zemlje Italijani z lepa nikdar ne izpuste, ta uvidi, da je slovensko-italijanska sloga utopija. Mnenja pa smo, da moremo v kljub tej sporni točki nastopiti skupno zoper Nemce. — Pa tudi tu se ni treba spokoriti nam, ampak Italijanom, ki morajo resno začeti nasprotovati vladi. Danes so oni pravi politični bohemieni: Italijanov ni nihče avstrijskega mišljenja. Nam se zdi to popol- noma naravno. Niti v zlo jim tega ne šte- jemo, saj avstrijskega interesa ne poznamo. Pri vsem tem pa je ta naravni protidinstični in protiaustrijski narod vedno gojenec in podpornik vlade. Naravno obstrukcijskega naroda niti v pošteno opoziciji ne najdeš. Danes tukaj, jutri tam; zanesljivost je njim neznana lastnost, kupčija, pri kateri smo na- vadno mi Slovenci čni nedolžni tretji, ki plačajo, jim je vse.

Dokaz naše slabosti je, da se ponujamo. Tudi Mladočehi bi mogli uvideti, da se za par nezanesljivih glasov v parlamentu ne iz- plača niti koketovati. Načelo večine itak več ne velja. Italijani naj se sami potegnejo iz

ognja, naj malo okusijo elasti pritiške. Na njih je učenje in spokorjenje. V naš protinemški tabor jih prižene brez koncesij naravni tok. Znajdemo se sami na isti poti in tedaj bo to imelo tudi trajno vred- noste.

Potem izvaja člankar, kako bi Italijani gotovo zaali zabraniti vsako delo slovenskega vseučilišča v Trstu in prihaja do zaključka, da sedež italijanskega vseučilišča bodi v Tridentu ter meni, da se Italijani končno zadovolje s tem mestom kakor vseučiliškim sedežem. To bo podlaga za kompromise v tem vprašanju.

Zaključuje pa tako-le:

»Tisočeri interesi nam vevajajo zahtevati svoje vseučilišče. Dolga bo še pot do njega. Danes zahtevamo zistematične priprave za bodoče vseučilišče. Priprave duševne in ma- terijalne strani za naše vseučilišče bodo go- tovo trajale desetletje. Danes bi bil že čas, stvariti podroben program, kako bi dosegli dobro slovensko univerzo, program tega, kar moramo zahtevati od vlade, pa tudi program tega, kar moramo sami postaviti in pripraviti za svojo almo ma- ter. Razgovor o tem bo plodnejši nego me- tanje polen in medsebojno očitjanje, da nič ne dosežamo. Ravno slovensko dijaštvo je brez dvoma v pripravah z naše strani jeden prvih činiteljev, ne da bi se tega dovolj zavedalo«.

Reforme v Rusiji.

Iz Petrograda poročajo, da se tam širijo govornice, da je minister notranjih stvari Sviatopolk-Mirski izdelal program reform, ki obstoji iz 52 točk. — To vest ne smatramo mi samo kakor možno, ampak kakor zelo verojetno. Ista je tudi v skladu s tem, kar smo bili napisali mi takoj na prve vesti o gibanju v Rusiji za uvedanje ustave. Mi smo bili rekli, da ne dvomimo na obstanku gi- banja za reforme. Tudi največji prijatelj Ru- sije ne more tajiti, da je upravni zistem v Rusiji res potreben preoznove, ker ne da se tajiti, da birokracija ruska ni vsezkoni na višini svoje naloge. Tudi ne tajimo, da je le žele, da se javno življenje v Rusiji moder- nizira uvedenjem reprezentativnega principa. Tega nismo tajili mi nikdar, pač pa smo trdili iz globine svojega prepričanja, da je gola izmišljotina, ki jo morejo producirati le ali sovražniki ali nepoznavatelji Rusije, trditve, da imajo ruski narod za seboj tisti elementi, ki hočejo izsiliti reforme z revolucijo. To so le maloštevilni, sporadični in desperatni ele- menti, ki nimajo nikake korenine v masah naroda. Pač pa priznavamo, da ima bodoč- nost ono gibanje, ki hoče pravilnim, legitim- nim potom dovesti Rusijo do reform, do moderniziranja. Obenem pa smo že povdar- jali mi, da, ako pride v Rusiji do uveljav- ljenja reprezentativnega zistema preko one v sedanjih zemstvih že obstoječe mere, se zgodi gotovo to načinom, ki ne bo kopija zapadnega korumpiranega parlamentarizma, ampak ki bo odgovarjal posebnostim Rusije.

Če je torej gornja vest, da sam minister Sviatopolk Mirski izdeluje načrt za reforme, potem je to le v podkreplje našega nazora, da se sovražniki Rusije, zastojni nadejajo v Rusiji parlamentarizma, kakoršen po drugih državah odpira široko polje internacionalnim hijenam, ki pijejo kri in mozeg državam. Pred tako nevarnostjo hočejo ruski merodajni krogi obvarovati svojo Rusjo niso pa na- sprotni svobodnostnim zahtevam, ki so v skladu z naravo in bitstvom te velike države.

Drobne politične vesti.

Angleški princ pri papežu. Artur vojvoda Connaught, ki je na krstu italijanskega prestolonaslednika zastopal an- gleškega kralja, je bil v sredo popoldne vsprejet od papeža v avdijenci.

Za bodoče ogrske volitve. Ogrski listi poročajo, da ima ministerski predsednik grof Tisza že na razpolago 16 mi- lijonov kron, da pokrije »male« stroške na bodočih državnozbornih volitvah. — Ta vest zveni nekako čudno ozirom na dejstvo, da imajo na Ogrskem sedaj zakon, ki naj ga- rantira »čiste volitve«! Je že res, da ima vlada nekaj neizogibnih stroškov z volitvami. Ali če potrebuje kar 16 milijonov za »male« stroške, potem se usiljuje misel, da hoče g- rof Tisza nekoliko zaviti nos tistemu za- konu o »čistih volitvah«.

Nemčija in nove trgovin- ske pogodbe. Iz Berlina poročajo, da se v tamšnjih parlamentarnih krogih prič- kuje, da vlada objavi nove trgovinske po- godbe.

Sanje Bismarckove.

(Le Rêve de Bismarck).

Pod tem naslovom donša francoski po- litični literarni dnevnik »Le Soleil« jako interesanten članek, interview, ki ga je imel njegov sodrudnik Fernand Rousselot s pe- snikom d.rom Tresié-Pavičičem, ki se te dni nahaja v Parizu, kakor udeležnik in go- vornik na svečanih zborih »Keltio-la- tinske zveze«.

Interview se razteza na vrlo aktualno nevarnost pangermanizma, na tendencije, ki jih uresničuje v Bismarckovem duhu avstrijs- ka birokracija, per excellence pa kabinet Körberjev.

Mi bi radi reproducirali ves ta intere- santni članek v obliki vernega prevoda. Ali žal, da nam omejeni prostor ne dovoljuje tega zelo instruktivnega — luksusa. Ozirom na to hočemo izerpiti le najbitstveneje ideje, ki so vodile dra Tresié-Pavičiča na tem interviewu.

V svojem uvodu predstavlja F. Rous- selot francoskim čitateljem uvaževano osebo dr. Tresié, kakor poznane književnika in nekdanjega urednika »Jadrana«, ki je ob sodelovanju generala Riccioti Garibaldija, italijanskim in hrvatskim orožjem, bil boj proti nevarnosti pangermanizma. Ta nevar- nost postaja od dne do dne večja in gre za tem, da izključi Slované ob obali »Adrije«. »Jadrana« si je bil tudi nadel na- logo, da v to svrhu — kakor sredstvo do cilja — združi Italijane in Jugoslovane za boj proti tevtonizmu.

To si plod najnoveje dobe. Isti je ekzi- stiral že v Bismarckovem političnem testa- mentu: v tem glasovitem testamentu nemške ekspanzije.

Tudi na ta testament se ozira Tresié in citira filozofijo železnega kancelarja. »Ako bi tudi bilo možno anektirati Prusiji nemške, Avstriji podložne dežele, jaz ne bi želel sto- riti tega dotlej, dokler Avstrija ne izvrši svoje historične misije, ki sestoji v tem, da se germanizirajo vsi kraji države Habsburgov. Prepustivši torej Avstriji, da deluje mirno in postopno, bi mi končno razširili povsodi svojo nemško dominacijo.

Ta pasus političnega testamenta Bismar- ckovega je danes na potu uresničevanja. Avstrijski režim, ne gledajoči nimalo na in- terese dinastije Habsburgov, jemlje v roke tista sredstva, ki se ma zde najprimernejša za rapidno germanizacijo njega pokrajin. In uprav v tem pogledu vidimo, kako izdava lepe svote za razširjenje tržaškega prista- nišča, kako koncentrira vso trgovino tega mesta v rokah Nemcev, kako subvencionira samo nemška komercijalna podjetja!

(Pride še).

Domače vesti.

Imenovanje. »Wiener Zeitung« od mi- nole srede prinaša imenovanje gosp. Frana Dukića, dosečaj svetnika na tukajšnjem de- želnem sodišču, predsednikom c. kr. okrož- nega sodišča v Rovinju. To imenovanje smo mi avizirali že predvčerajšnjem. Z g. Duki- ćem pridobi rovinjsko okrožno sodišče vest- nega in pravičnega sodnika, ki je vsposob- ljen za to mesto radi znanja vseh treh de- želnih jezikov in še posebe radi tega, ker pozna, kakor sin Istre, razmere in potrebe poverjenega mu okrožja.

Nov odvjetnik. Te dni je položil gosp. dr. Rudolf Gruntar, rodem iz Kobarida, od- vetniški izpit na tukajšnjem višem sodišču ter se nastani kakor odvjetnik v Tolminu. Česti- tamo Tolmincem na taj pridobitvi!

Za Italijo! Čudna, zelo čudna vest nam je prišla včeraj iz cerkve pri Jezuitih. Včeraj, na praznik brezmadežnega Spočetja Davice Marije, so v rečen: cerkvi na poseben način slavili 50-letnico proglašenja dogme brezma- dežnega Spočetja. Zjutraj in popoldne je opravil službo božjo sam mons. dr. Frančišek Ksaverij Nagl. Tem povodom so na cerkve- nih vratah razobesili lepak, ki je naznanjal, da bodo »alle ore diecisetto (5 ore pom.) slo- vesne večernice, cerkveni govor itl.

Torej »alle diecisetto« — ob sedemnaj- sti uri!! To je tista čudna vest, ki nam spo- roča, da so v tržaških cerkvah jeli uvajati računanje časa, ki velja — v italijanskem kraljestvu! Za deželnim glavarjem istrakem, tržaške cerkvene oblasti. Nič se nimajo radi italijanski liberalci in klerikalci, nič manj se ne sovražijo med seboj nego n. pr. na Kranjskem. Ali ob žaru peterožarne zvezde si podajajo bratske roke za italijansko propagando. Ali tega ne vidi nihče in ne — obsoja nihče.

Nimajo časa za to strogi gospodje, ker jim dela prevelike skrbi panslavizem, ki je zavratno skrit v vsakem — slovenskem »Očensau«.

Pogreb pok. Antonije Gombač bo danes ob 2. in pel uri popoldne iz hiše šte. 19 Campo San Giacomo (nasproti cerkve sv. Jakoba).

Demistija puljskega župana. Iz Pula poročajo, da je tamošnji župan dr. Rizzi podal svojo ostavko kakor župan puljski. Vsled tega je podalo ostavko tudi mestno zastopstvo. Sedaj ne preostaja drugega, nego da se imenuje upravni odbor, oziroma, da se mestna uprava poveri vladnemu komisarju.

Nadina Slavjanska v Trstu. Kakor se nam javlja, pride Nadina Slavjanska, hči slavnega Agrenjeva Slavjanskega, ki je pred leti žel pri nas triumfe se svojim zborom, v Trst ter nastopi, ako bo dvorana do takrat oblastveno potrjena, dne 15. in 16. t. m. v »Narodnem domu«. V par dneh bo mogoče priobčiti definitivno vest, ako se posreči izpo- slovati oblastveno dovoljenje.

Včeraj popoldne je Nadina Slavjanska priredila s svojim zborom koncert v puljskem kazinu vojne mornarice.

Novi Tržačani. Domovinsko pravico v Trstu so zadobili: Marija vdova Gorane iz Srpence, spadajoča v Vreme; Josip Jelen iz Opatjeggasela pri Gorici in Ivan Vatovec iz Oreheka pri Materiji. (J. Jelen je ob tej priliki podaril 2 K za »Božičnico« ženske podružnice sv. Cirila in Metodija).

Novi slovenski časnik. Došla nam je 1. številka »Jeseniske straže«, ki bo izhajala vsako soboto v Kranju. V svojem pozivu piše list, da je ustanovljen zgolj v obrambo slovenske zemlje in slovenskega jezika v Go- renjski dolini od Trbiža do Lasec, t. j. za občine: Rateče, Kranjska gora, Dovje, Hru- šica, Jesenica, Javornik in Koroška Bela, dalje za Tržič in Domžale. »Jeseniska straža« bo torej strogo naroden list.

Za »Dijaško podporno društvo« je podarila vesela družba v hotelu »Balkan« 12 K.

52.700 vreč riža. V torek zjutraj je dospel v našo luko iz Moulmeina in Port Saida angleški parnik »Gloamin« z 52.700 vrečami riža.

Kranjske mlekarne namerujejo — ka- kor se nam poroča — z novim letom zvišati cene mleku radi visokih cen krmjenskih pri- delkov.

Tobačna trafikla št. 9 v Kanalu se podeli potom javnega pogajanja. Ponudbe je uložiti pri predstojniku c. kr. finančnega nadzornišтва v Gorici do 27. decembra t. l.

Slovenska Čitalnica v Trstu priredi jutri dne 10. decembra t. l. v svojih novih društvenih prostorih v »Narodnem domu« I. društveni koncert s sledečim vspeedom: 1. Iv. pl. Zajc: Finale in dyospav iz opere »Nikola Šubić Zrinjski«, orkester. 2. Čajkovskij: Arija Onjegina (II. dejanje) iz opere »Evgenij Onegin«, poje operni bariton gosp. Oskar Angeli s spremljevanjem glasov- virja, 3. H. Vieuxtemps: Romanca (Barka- rola) op. 8 št. 3 za gosli s spremljevanjem glasovirja, izveja gospica S. M. 4. a) Bolzani: »Menuett«, b) pl. Komzák: »Bosanska le- genda«, na godala izvaja orkester. 5. V. Lisinski: »Utočiste«, balada za bariton, poje operni bariton gosp. Oskar Angeli s spremljevanjem glasovirja. 6. a) Dvořák: »Iz Šu- mave«, VI. »Iz burnih doba«, op. 68, II. knjiga; b) A. Dvořák: »Legende«, II. molto moderato, op. 59. Glasovir četveroročno, izvaja gospa Duška Mankoč Foerster in gosp. Josip Mandić. 7. Mokranjac: »II. rukovet srpskih narodnih pjesama«. Prvi nastop me- šanega zbora členov »Slovenske Čitalnice« v Trstu S. F. Smetana: Potpourri iz opere »Prodana nevesta«, orkester. — Začetek točno ob 8. in pol uri zvečer.

Opomba: P. n. člene se s tem obve- ščuje, da društvo prirejuje svoje zabave iz- ključno za svoje člene in njihove obitelji in da se bodo plesne vaje redno vršile vsako sredo ob 8. uri zvečer počenši z daem 14. t. m.

Miklavžev večer. ki ga je minoli po- nedeljek priredila možka podružnica družbe sv. Cirila in Metodija na Greti v Konsum- nem društvu v Rojanu, je privabil mnogo obšinstva iz Rojana samega in bližnjega Bel- vederja.

Miklavžev nastop je povzročil mnogo smeha, osobito, ko je »odrasle« obdaroval; daril je bilo nepričakovano mnogo.

Po Miklavževem odhodu vnela se je jako lepa zabava ob pevanju pevskega društva

»Zarja«, ki je trajala pozaj v noč v občo zadovoljnost.

Vstopnine ni bilo, vsekako se je pa nabrala svota 19 K 14 st.

Bodi tem potom izrečena najtoplejša zahvala vsem darovateljem!

Miklavžev večer v »Narodnem domu« pri sv. Ivanu je prav dobro vspel v vsakem oziru. V prvi vrsti badi za to iskrena hvala gospicam pevkam Makuc, Odinal, M. Negode, Babič, K. Godina in Mikeluci ter g. pevovodji Baretu. — Da se je igrice »Indijski siroti« izvršila tako lepo, moramo zahvaliti vrle gospice Pelicon, Krav, Gerdol, Mare, Sosič, Prosen, Stano, Mikeluci, Babič in druge deklice ter gospodiča Cirila Schmidta in M. Negode. Posebno pa sta ugajali Vera P. in J. Negode, na katero opozarjamo »Dramatično društvo«, kajti mlada gospica ima vse zmožnosti za oder.

Na tem, da je bil Miklavžev nastop tako imeniten, — vse priznanje gosp. H. Smidtu. Občinstva je bilo pulno samih domačinov. Vsa čast jim!

Vatopnino so preplačali g. Vatovec 2 K., Farleni 60 st., Zifred 60 st., Gržina 60 st., Vatovec 60 st. Srčna jim hvala.

Dohodkov je bilo 119 K. 10 st. Stroškov 12 K. Ostane čistega dobička 107 K. 10 st., ki ga vdobi ženska podružnica sv. Cirila in Metodija v Trstu po zaslugi g. P., ki je priredila ta večer. Pozabiti ne smemo tudi društva »Narodnega doma« pri sv. Ivanu, ki nam gre vedno na roko, ko gre za našo šolsko družbo in ki nam prepušča prostore za polovico cene, ali pa zastoj, kakor je prepustilo tudi sedaj. Ne prezirajmo torej taesga društva in vračajmo milo za drago.

Pripomba. Opisali smo nekoliko podrobneje ta večer, da vidijo rodoljubi in rodoljubke posebno po vaseh, s kako malimi sredstvi se vendar nekaj dosega. Vidite, ako bi vse podružnice širom domovine prirejale take Miklavževe večere, koliko lepih prispevkov bi bilo za družbo! Miklavž je pač mil znatec vse slovenske mladine in gotovo vsem donaša darove na okno. Mesto tega naj bi delale vplivniše osebe, da se v vsakem večem okraju priredi skupni »Miklavž« z malo domačo zabavo. Saj ne treba drugega nego malo truda in požrtvovalnosti dveh ali celo ene same osebe! Poskusite torej z Miklavžem za Cirila in videli bode, da je to res lep hvaležen večer, ki se izplačuje in ki bi sčasoma donesal redni večih ali manjših prispevkov za našo toli potrebo šolsko družbo!

Odobreni sklepi municipalne delegacije. Gospod namestnik je odobril sledeče sklepe municipalne delegacije. Za podružnico komunale više realne in za komunalno ljudsko šolo v ulici Giuseppe Parini in ulici Paolo Veronese se sistemizira po ero novo mesto šolskega sluge; zdravniški postaji se prizna za bodoče trilete 1905—08 dosedanja letna podpora v znesku 10.000 kron; za notranjo upravo novega poslopja mestne zastavljalnice se dovoli kredit K 20.446.12 iz premoženja zastavljalnice.

Nesreča na parniku. Frančišek Repeto, častnik trgovinske mornarice, ukranc na italijanskem parniku »Castellaccio« je včeraj popoldne ob 2. uri in pol, sprehajaje se po krovu, pal na dno paraika (v štivo) ter se tam težko pobil. Pozvali so k njemu telefoničnim potom zdravnika se zdravniške postaje, ki je konstatoval, da so se nevarnežu močno pretresli možgani in da mu je najbrže srta lobanja. Podelil mu je najnужnejšo pomoč ter ga dal potem odvesti v bolnišnico.

Iz »Škrata«:

Čistost.

Učitelj: »Jurček, si seli danes umil?«

Jurček: »Jaz se umijem le ob nedeljah.«

Učitelj: »Kako to, umiti se moraš vsaki dan?«

Jurček: »Ni res, moj oče mi pravi, da čistemu obrazu je treba malo vode.«

Razne vesti.

Državni poslanec obsojen. V Budimpešti je bil v sredo državni poslanec in odvetnik dr. Eötvös, ki je bil obtožen, da je od neke klientije izmamil 90.000 kron, obsojen na 3 leta ječe in na izgubo političnih pravic za dobo 10 let.

50 letnica prve hrvatske gimnazije v Dalmaciji. Bodoči ponedeljek bo 50 let, odkar so Frančiškani v Sinju (v Dalmaciji) s po-

možjo sinjskih rodoljubov ustanovili prvo hrvatsko gimnazijo, kateri je dala vlada pravico javnosti. Dočim se je v oni dobi šopiril po gimnazijah na Hrvatskem nemški jezik, po gimnazijah v Dalmaciji pa italijanski jezik, se je v malem mestecu Sinju ustanovila vzlic velikim nasprotstvom hrvatska gimnazija.

Slučaj kuge v Londonu. Na parniku »Byrider«, ki je odplul v London iz južne Amerike, so konstatirali en slučaj kuge.

Knez Uhtomski prične konec tega meseca v Petrogradu izdajati novi dnevnik pod naslovom »Svitanje«. Novi dnevnik bo zmerno napreden ter bo izhajal popoldne. To je prvo dovoljenje za časnik, ki ga je izdal novi ruski minister notranjih stvari knez Swiatopolk-Mirski.

Srbi v Sarajevu. Splitsko »Jedinstvo« javlja, da bodo Srbi (narodna stranka) v Sarajevu pričeli z novim letom izdajati nov dnevnik, ki bo izhajal dvakrat na dan, zjutraj in zvečer. Imajo že svojo tiskarno in fond: list bo uredoval dr. Gavril iz Banata, pripadnik radikalne stranke na Ogrskem.

Bodoča velika svetovna razstava bo v Londonu. Ta ideja je že v toliko dozorela, da se pričakuje o tem v kratkem službenega priobčjenja.

Trojna obsodba na smrt. V sredo so bili radi umorstva v Budimpešti obsojeni na smrt na vislicah F. Feller, Andrej Faska in njegova soproga.

Vihar v severni Francozki. Vled silnega viharja, ki je v sredo divjal v severni Francozki in v kanalu La Manche, je bila pretrgana telefonska in brzojavna zveza med Parizom in Londonom. V Parizu je razsajal vihar ves dan ter je bil na nekaterih mestih tako silen, da je onemogočil promet po ulicah.

Vinski pridelek v Franciji je letos ocenjen na 66.016.567 hektolitrov, t. j. 30.614.231 hektolitrov več, nego lansko leto in za 23.662.608 hektolitrov preko srednjega pridelka v zadnjih 10 letih. Vpoštevaje, da je dal Algr 6 milijonov hektolitrov in Korzika 160.000 hektolitrov, se računa skupni pridelek na 72 milijonov hektolitrov. Tega števila se ni še doseglo od leta 1875, razun leta 1900.

Tri milijone dedščine. Nekemu Chrétien, ki je služil kakor nižji uradnik v neki tovarni v Chalonsur-Saone na Francozkem, so prišli povedati oni dan, da mu je umrla neka teta, ki je bivala na Angležkem, ter da je zapustila njemu in njegovima bratoma vse svoje premoženje, znašajoče 3 milijone frankov. Eden njegovih bratov je delavec, a drugi trgovec se živino. Chrétien je — po tej vesti — mirao dalje delal do večera, a potem se je odpeljal v London po dedščino.

Mati poskušala zastrupiti 7 otrok. Sproga delavca v Budimpešti je minoli terek poskušala zastrupiti svoje otroke. Dvema deklicama okolo 11 let je dala popiti strupa, vled česar sta težko oboleli. Petero otrok je zbežalo iz strahu. Na to se je skušala žena sama usmrtiti, toda zabranili so jej to sosedje. Ta čin je hotela storiti radi aramote, ki je zadela vso rodbino s tem, da so eno hčeri zalotili na tistvini.

Dalmatinsko vino za Japonsko. Neki dalmatinski vinogradnik je odposlal na Reko večo množino dalmatinskega vina, katerega bo L ylov parnik prepeljal na Japonsko.

Statistika o gledališčih. Največ gledališč ima Francija, namreč 394, potem slede: Italija s 389, Nemčija z 264, Anglija z 205, Španija s 190, Avstro-Ogarka s 188, Rusija z 99, Belgija z 59, Švedija in Norvegija s 46, Nizozemska z 42, Švica s 35, Portugalska s 18, Danska s 13, Turčija z 9, Grška z 28, Romunska s 7 in Srbija s 6 gledališč.

Velike književne nagrade. Nekateri znameniti pisatelji zaslužijo s svojim peresom kupe zlata. Tako dobiva angleški pisatelj Kipling od svojega založnika za vsako besedo 1 šling, to je 1 krono in 20 stotink. Za eno stran svoje tiskane knjige dobiva 500 kron, a za knjigo od 200 strani znaša nagrada 100.000 kron. Blizo ravno toliko dobiva tudi Mark Twain, glasoviti ameriški humorist. John Morley, ki je nedavno napisal Gladstonov životopis, je dobil 10.000 funtov sterlingov, to je četr milijona kron. — List »Daily Chronicle« je plačal Nansenu, ko se je povrnil z ekspedicije na severni tečaj, za en članek, ki je imel 15.000 besed, 100.000 kron.

Zadnje brzojavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

Dve nakupljeni novi vojni ladiji za Rusijo.

LONDON 8. »Morning Post« poroča iz Washingtona od 7. t. m.: Japonski odposlanec je prejel vest, da se je nekemu ameriškem agentu ruske vlade posrečilo nakupiti od Argentine, baje za Maroko, dve oklopnači. Ladiji odplujeti v Srednje morje, in ko se jih bo na videz izročilo Maroku, bodeti pluli dalje pod rusko zastavo. Japonsko odposlanstvo je vprejelo to vest z vso reservo.

Premog za Rusijo in Japonsko.

LONDON 8. »Morning Post« poroča iz Cardiffa od 7. t. m.: Parnik »Kapitan Menzell« je dobil dovoljenje, da sme za lastno potrebo vkreati premog. Ladija mora zapustiti Cardiff z vodnim balastom. Na vprašanje, zakaj je bilo ladiji prepovedano, da ne sme vkreati premoga več nego za lastno potrebo, ni hotel zunanji urad dati nikakega odgovora.

Rusija in Japonska sta zopet naročili več množine premoga. Angleški trgovci so v zadnjih štirinajstih dneh najeli kakih 20 parnikov, da prepeljejo nad 200.000 tonelat premoga v kitajska pristanišča na direkten račun Japonske.

Shod županov v Imstu.

INOMOST 8. V Imstu se je vršil predvčerašnjem, v navzočnosti poslancev Haneisa in Haida, shod vseh županov političnega okraja Imst. Na shodu se je namestniku Schwartzenu izreklo zaupanje ter se obsodilo agitacijo proti njemu.

Italijanska zbornica.

RIM 8. Minister državnega zaklada Luzzatti je podal danes eksport državnega proračuna, ki pokazuje 58 in pol milijonov prebitka. Od teh se porabi 12 milijonov za gradnjo železnice, 13 za amortizacijo dolgov. Prebitek je tem znamenitejši, ker so znašali novi izdatki 36 milijonov in so odpadli izredni prihodi lanskega leta. Vznemirljivo je pa, da so se povišali izdatki.

Glede nove železniške uprave je minister izjavil, da dogovori z železniškimi družbami obvezujejo državo, da izplača skoraj pol milijarde, druga polovica milijarde, ki se razdeli na 10 let, je določena za dogradnjo železniških prog in za nabavo materijala. To polovico milijarde zamore italijanski zaklad železniškim družbam takoj izplačati, vled česar ni treba izdati razdolžne rente ter bo s tem obrestno breme za nad 5 milijonov na leto olajšano.

Minister je naglašal, da se je posrečilo skleniti z vsemi državami gospodarski mir, omenil je pogajanja s Francijo, Nemčijo in Švico glede osnove zveze vseh onih držav, ki pridelujejo svilo v svrhu, da se uravnajo carinski postavki. Nadle je minister napovedal konverzijo še obstoječega notranjega

dolga glede zmanjšanja obrestnega bremena za nekoliko milijonov.

Minister je opozoril zbornico na velike naloge, ki jo čakajo, kakor uravnava železnice, sklep trgovinskih pogodb, reforme indirektnih davkov ter počasno znižanje doklad na živila.

Loterijske številke, izžrebane dne 7. decembra:

Brno	21	24	31	61	32
Laomost	8	88	18	84	66

Mattonijeva kislina. V ojetrem letnem času, v katerem se prikazujejo vsakdanji katarni pojavi, se priporoča Mattonijev Giesenhübler, kateri se uporablja z izvrstnim uspehom pri obolenju zračnih organov katarsa v žrelu, bronhij, pluč in vnetju prsne mreže.

Obče začudenje so vzbujali lepi zeleni, posebno umetno okrašeni zavitki, koji se sedaj vidijo v vsakem oknu prodajalnic. V istih se nahaja »Déli«, neka izvrstna posebnost lobsiške tovarne za čokolado, ki odgovarja največjim zahtevam ter daleč presega švicarske, kakor tudi holandske jedilne čokolade.

trstian okus kave dožate s prijetanjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! — Vzorak dragovoljno.
Pošta 5 kg. pošilja 4 K. 50 h franco.

„DOMACI PRIJATELJ“
vsem odličnim zaslugi pošilja množice

Vydrova tovarna žitne kave Praga-VIII.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Tovarna pohištva

RAFAEL ITALIA

Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton štev. 1
po zelo nizkih cenah.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52 A
(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje)

Cene, da se ni bati nikake konverzije

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik dragovoljno in franco

TRST - Farneto 33

MIRODILNICA

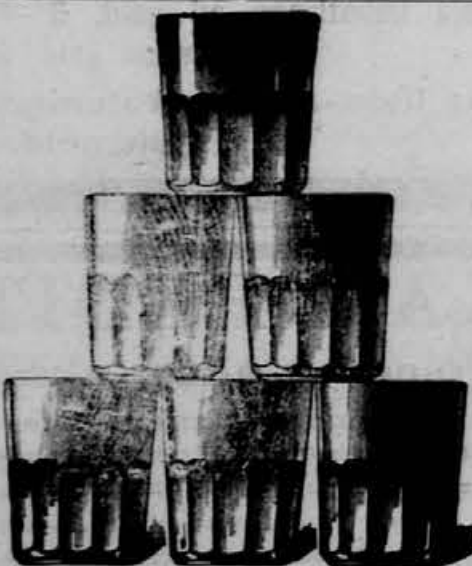
Simona Skrinjar-ja

Velika zaloga vseh in svežih barv, pokost za podove, emajlna pokost, vseh vrst čopičev, petrolej, šipe, parfumerije, gobe, mineralne vode, kuhinsko in toaletno milo.

SPECIJALITETA

PREPARIRAN VOSK ZA PALKETE.

TRST - Farneto 33

Važno naznanilo za krčmarje in restavraterje!

V dobroznani poznani zalogi steklenin in porcelane trdke

JAKOB HIRSCH

v TRSTU, ul. Cavana 15
(nasproti škofjski palači).

se nahaja **velikanski izbor kozarcev in vrčkov**

vsake oblike in velikosti.

Brezkonkurenčne cene.

sprejema zavarovan a sloveškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombinaci-
jah pod tako ugodnimi pogoji, ko no-
bena druga zavarovalnica. Zlasti je
ogodno zavarovanje na doživetje in
smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Fragi.

Rezervni fond 29.217.694.46 K Izplačane odškodnine: 78.324.623.17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkrajnjše.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke
podpore v narodne in občnokrajne
namene.

Manufakturna trgovina
Ambrosich & Modricky
TRST - ul. Belvedere 32 - TRST

Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 novi.
Fuštanj veleor od 27 novč. dalje, bel, siv in
piquet fuštanj. Kotenina bela in siva. Maje, šjali
in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala
preproge za mej posteljo. Kravate, srajce za
moške in ženske. Krila, nogovice, čipke in zamet,
kakor tudi raznovrstne drobnarije.

Narodni kolek je
v dobiti pri upravi
„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

Išče se nemudoma izurjenega pol-
delaveca sladčičarja za Dalmac-
z jako ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravo
»Edinosti«.

PRODAJALNICA JESTVIN
Ivan Gnot
TRST - ulica Giulia 33 - TRST

Kava, sladkor, testenine, moke
najboljših mlinov, okajeno meso.
Vedno sveže blago. Konkurenčne cene.

Tovarna plošč iz cementa
in zaloga stavbenschih stvari

Aristide Gualco
v ulici S. Servolo št. 2

Plošče šestoglate
od cm. 17 za 17
Plošče štirioglate
od cm. 25 za 25
Cene zmerne: 15% odbitka.

KONSTANTIN RUBINIK
Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.
Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljive
plinove mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.
Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Pekarna in sladčičarna
FRAN MILLANICH
Trst. — ulica Commerciale 7 — Trst.

Trikrat na dan svež kruh vsake vrste. R z-
našenje na dom. Sprejema naročbe na sladčice
itd. o priliki poroč in krstov.
Najugodnejše cene.

URAR
F. PERTOT
Trst, ul. Poste nuove 9

prilaga veliki izbor ur:
Omega, Schaffhouse Longi-
nes, Tavenes itd. kakor tudi
zlate, srebrne in kovinske
ure za gospe.

Izbor ur za birmo
Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Otvorila se je nova prodajalnica
modnih predmetov (angleške
specijalitete) za gospode

Fran Lanfredini
ul. Sv. Antona št. 2 (Palača Treves).

MAKALE & KULUŠIĆ
Gostilnica: Podrum:
„Alla borgata di Sebenico“ ulica Ghiozza br. 29
ulica dele Ponteb. 6

Podpisani naznanja cenj. občinstvu, da
je otvoril filijalko k svoji dobro poznani
čevljarnici v ulici Stadion 10

na Corsu št. 32
prodajalnico obuvala,
koja je bogato založena z obualom najno-
vejših modelov za moške, ženske in otroke.
Sprejema tudi naročbe po meri.
Gustav de Rosa.

Banque Hypothécaire et de Prêts
Franco-Anglaise
PARIS - 20-22, RUE RICHER - PARIS

Nad 40-leten uspeh.
Najstarejša medicinska specialiteta naše
pokrajine.

Prodajalnica rokovic in kravat
A. HUBMANN
Corso 19 — Ustanovlj. 1865 — Corso 19

rokovice glave L. 2 gumba gl. 1, 3 gumba gl. 1-20
rokovice šved. in Dante za prti 3 gumba 1-20
rokovice glave in Dante za dečke za prti 0-80
rokovice z imita kože z meh zapankami 0-50
rokovice od volne za dame nč. 60, dečke 0-50
rokovice glave I za gospode z dvojn. ševom 1-40
rokovice od volne za gospode od 80 nč do 1-20
rokovice za častnike gl. 1-10 podč. 0-70

Kravate zadnje novosti.
Rokovice se opere v 24. urah.

dovoljuje hitro in kulantno:

AMORTIZACIJSKA POSOJILA
po 3 1/2 in 4% na prve in druge stavke do 3/4 dela cenilne vrednosti
za dobo od 15 do 75 let.

PASTIGLIE PRENDINI
(od ogolunjene sladke skorje)
Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI
v TRSTU.

Odlikovane z kolajnami in diplomami na
prvih mednarodnih razstavah.

Počasčene se zaupanjem odličnih zdrav-
nikov ter predpisane kot domače zdravilo
pri: grlobolu, kašlju, hripavosti, upa-
danji glasu, kataru.

Zamorejo jih vživati tudi otroci, nadalje
pevci, govorniki ter učitelji, da zadobè
čist in svež glas.

NB. Pazite na nepošteno ponarejanja ter
zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.

V skatlicah: v lekarni „Prendini v
Trstu“ ter v vseh boljših lekarnah tukaj
in v Evropi.

OSEBNA POSOJILA
po 4 1/2 in 5% duhovnikom, oficirjem, državnim in zasebnim urad-
nikom, trgovcem in industrijalcem s poroki ali brez porokov za
dobro od 1. do 15 let.

Pekarna
FRAN PASCUTTI
zalagatelj prvih hotelov, restavracij,
kavarn in vojarn.

Piazza della Caserma 4 in ul. Carlo Ghega 4
Telefon št. 1333.

Trikrat na dan svež kruh.
Pošiljanje na dom.

Konverzija bančnih dolgov
financiranje in spremenjava
podjetij v delniške družbe.

Dopisuje: francosko, angleško, nemško, italijansko,
rusko in špansko.

Pojasnila brezplačna!

Zaloga
izvožno-marčne (Export-Märzen)
in vležane (Lager)

Five
v odčeki in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa
iz tovarne Bratov Reininghaus
Steinfeld pri Gradcu.

„SANUS“
novi higijenični zobotrebniki
disinfektirani parfemirani
zaprošen patent
se prodajajo povsod.

C. COMINI, Trst Barriera 28

JUST STRANSIAK
Piazza Nuova št. 1 (ex Gadola)

Nova prodajalnica platnine in bombaževine
Fuštanj, novost, v najbogatejši izberi
Odeja imbotirana od gold. 3 — više; najfinejšega
zatena od gold. 6-50.
Kos bele močne kotenine, dvojne širjave
za 6 rjuh gold. 7-50.

Zaloga Mattonijevje Giesshübler
vedno sveže kisle vode
po zmernih cenah
pri
ANTONU DEJAK junior
TRST
Via degli Artisti šte. 10

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Podružnica v Celovcu.
Kupuje in prodaja

vs vrste rent, zastavnih plem, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje
iztrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kapcne.

Daje prodajne na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške žemlinske kavelje.
Kakompt in inkasno marje

Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge d
dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.